

Handläggare
Signe Wirdby
Telefon: 08-508 31 577

Till
Kulturnämnden
2025-02-18

Revidering av riskhanteringsplan för översvämning i Stockholms län - Bällstaån, KS 2024/1438

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Kulturnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar yttrandet till kommunstyrelsen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Kulturnämnden har av kommunstyrelsen ombetts att lämna synpunkter på Länsstyrelsens Riskhanteringsplan vid översvämning. Riskhanteringsplanen redovisar bland annat var inom länet som det finns risk för översvämningar och hur det påverkar kulturarvsobjekt.

Kulturförvaltningen kan konstatera att planen i huvudsak berör fornlämningar. Stockholms stad bedömer att det finns god kännedom om övriga kulturhistoriska värden inom staden, utöver de som nämns i riskhanteringsplanen, genom den kulturhistoriska klassificeringskartan.

Ärendet

Kommunstyrelsen har bett kulturnämnden att yttra sig över en remiss från Länsstyrelsen i Stockholms län. Remissen är med anledning av en revidering av länsstyrelsen framtagna *Riskhanteringsplan för översvämning i Stockholms län*.

Kulturförvaltningen har inte tidigare getts möjlighet att lämna yttrande på riskhanteringsplanen varvid detta yttrande beaktar hela planen i de delar som berör kulturarvet, och inte bara de reviderade delarna om Bällstaån.

Riskhanteringsplanen har till syfte att klargöra var inom länet som det finns risk för översvämningar baserat på en kartering av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Målet med riskhanteringsplanen är att höja beredskapen och kunskapen hos länets kommuner och i förlängningen begränsa konsekvenserna för

människors hälsa, miljön, kulturarvet och ekonomisk verksamhet. För Stockholms del framgår det av dokumentet att det finns förhöjda risker vid Östersjön, Mälaren, Bällstaån och Tyresån.

Länsstyrelsen skriver att de har analyserat riskkartor för att utvärdera vilka och hur många så kallade kulturarvsobjekt som skulle påverkas vid en översvämning. I dokumentets inledande kapitel förklaras vad som avses med kulturarvsobjekt. Förklaringen är tagen från Riksantikvarieämbetet (RAÄ) och avser alla materiella och immateriella uttryck (lämningar, föremål, konstruktioner, miljöer, verksamheter, traditioner etc.) för mänsklig påverkan.

Länsstyrelsens slutsats är att det vid Östersjön finns 14 kulturarvsobjekt och ett kulturarvsområde som ligger inom ett beräknat högsta vattenstånd. Invid Mälaren är slutsatsen att det finns nio kulturarvsobjekt och tre kulturarvsområden, vid Bällstaån fyra kulturarvsobjekt och vid Tyresån nio kulturarvsobjekt och tre kulturarvsområden. Länsstyrelsen skriver vidare att de anser att kommunen särskilt ska fokusera på är att skapa förutsättningar för att inga fasta fornlämningar ska ta stor permanent skada vid en översvämning med en återkomsttid på 100 år.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningen Museer och konst, enheten Stadsmuseet kulturmiljö.

Förvaltningens synpunkter

Kulturförvaltningen noterar att man initialt i riskhanteringsplanen avser en långtgående och ambitiös tolkning av vad som är ett kulturarvsobjekt. I riskhanteringskartorna och i text lyfter länsstyrelsens dock endast en bråkdel av de kulturhistoriska värden som finns invid de identifierade riskområdena. I kartmaterialet framgår inte vilka kulturarvsobjekt som syftas och i länsstyrelsens förslag till fortsatt arbete avses endast skydd av fasta fornlämningar.

För att beakta en bredare tolkning av kulturarv anser kulturförvaltningen att rapporten i större utsträckning ska redovisa lokala kulturhistoriska värden, områden av riksintresse för kulturmiljövården inklusive miljöer så som parker, strandkanter och bebyggelsestrukturer.

Kulturförvaltningen bedömer att det inom Stockholms stad finns god kännedom om det kulturhistoriskt värdefulla byggnadsbeståndet och miljöer som inte nämns i länsstyrelsens plan, bland annat stadens kulturhistoriska klassificeringskarta och stadsmuseets expertis. Stockholms kulturhistoriska

klassificeringskarta bör ligga till grund för stadens fortsatta arbete med att minimera riskerna vid översvämning och skyfall.

Maria Jansén
Förvaltningschef
Kulturförvaltningen

Fredrik Linder
Avdelningschef
Kulturförvaltningen

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Maria Jansén, Förvaltningschef	2025-02-06
Fredrik Linder, Avdelningschef	2025-02-05